

Regional utveckling

Handläggare och telefon

Erik Larsson, 010-833 10 39 / 0730-79 98 29

Datum

2024-06-03

Ert datum

2024-05-03

Vår beteckning

RUN/240191

Er beteckning

Fi2024/00526

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning
Enheten för digital infrastruktur och säkerhet

Yttrande över Remiss av hemställan om ändringar i förordningen (2020:266) om statligt stöd för utbyggnad av bredbandsinfrastruktur

Bakgrund

Post- och telestyrelsen (PTS) har skickat en hemställan till regeringen om ändring i förordning (2020:266) om statligt stöd för utbyggnad av bredbandsinfrastruktur.

Från och med år 2020 har PTS förvalt det statliga bredbandsstödet. Under åren 2020 – 2023 har stöd till beviljade projekt betalats ut i förskott i samband med att myndigheten har fattat beslut om stöd. Av PTS hemställan följer att det finns behov av ändring av förordningen då PTS regleringsbrev från år 2024 inte längre möjliggör utbetalning av hela stödet i förskott.

Region Värmland tackar för möjligheten att lämna synpunkter och lämnar härmed följande yttrande.

Region Värmlands yttrande

Region Värmlands yttrande har handlagts av sakkunniga tjänstepersoner inom verksamhetsområde regional utveckling. Givet den tid som har beretts för yttrande, har Region Värmland inte haft möjligheter att bereda ärendet politiskt, utan lämnar härmed ett tjänsteyttrande.

Region Värmland ställer sig till förfogande om regeringen önskar ytterligare dialog i ärendet.

Sammanfattning av Region Värmlands synpunkter

- Region Värmland ställer sig positiv till de ändringar av förordning (2020:266) om statligt stöd för utbyggnad av bredbandsinfrastruktur, som Post- och telestyrelsen föreslår i sin hemställan till regeringen.
- Regeringen bör uppdra till PTS att prioritera arbetet med att återföra byggnader som berörs av ej utbetalt stöd (inkl. återkrävt stöd), till den förteckning över byggnader som aktörer kan söka stöd för. Detta för att så snabbt som möjligt kunna ta omtag i bredbandsutbyggnaden för de

aktuella byggnaderna, när en stödmottagares utbyggnad av något skäl inte kan realiseras.

- Det bör inte finnas incitament från stödmottagaren att i efterhand exkludera de dyraste anslutningarna. Regeringen bör överväga att avräkningen på beslutade projektmedel sker utifrån faktiska eller verkliga kostnader, inte nödvändigtvis som en schablon på projektets genomsnittliga kostnader.
- Det bör inte finnas incitament från stödmottagaren att i efterhand exkludera regionalt prioriterade byggnader i genomförandet av ett beviljat projekt. Regeringen bör därför överväga att ha någon form av större avräkning på beslutade projektmedel om regionalt prioriterade byggnader exkluderas i genomförandet av ett beviljat projekt, för att uppnå en avhållande verkan på att denna situation ska uppstå.
- Regeringen bör tillföra medel till kommande års statliga bredbandsstöd, motsvarande beviljade men ej utbetalda samt återkrävda stödmedel.

Region Värmlands synpunkter

Ny utbetalningsmodell - Post- och telestyrelsens förslag till förändringar av förordningen

Region Värmland ställer sig positiv till de ändringar av förordningen som Post- och telestyrelsen föreslår. Det är rimligt att stöd betalas ut till de projekt som genomförs samt att offentligt investeringsstöd har en prestationsbaserad utbetalning av medel.

Låg progress i vissa beviljade projekt

Region Värmland följer progressen för beviljade projekt i Värmlands län, utifrån de förutsättningar som ges regionen. Baserat på hur stödmodellen tillämpades fram till och med år 2023 kan Region Värmland notera ett antal beviljade och utbetalda utbyggnadsprojekt som av olika skäl saknar progress vad gäller faktisk utbyggnad. Region Värmland ser här en risk att dessa projekt kommer att återlämnas (beviljade stöd återkrävs) i ett relativt sent skede. Ett sådant scenario är olyckligt för bredbandsutbyggnaden och samhällsutvecklingen. Anledningen till en utebliven utbyggnad kan vara många men förfarandet innebär att dessa utbyggnadsområden låses upp om aktören uttrycker en oviss tidplan eller om beslut om att genomföra eller avbryta projektgenomförandet drar ut på tiden. I värsta fall hinner inte byggnaderna som omfattas av dessa projekt, återföras till den förteckning av byggnader som avgör vad aktörer kan söka stöd för, innan hela stödprogrammet är avslutat. Utifrån det perspektivet ser Region Värmland att förslaget om ny utbetalningsmodell är ett steg i rätt riktning. En modell med successiv utbetalning kan öka incitamentet att genomföra utbyggnadsprojektet inom de angivna tidsramarna och ökar därmed också utbyggnadstakten.

Regeringen bör uppdra till PTS att prioritera arbetet med att återföra byggnader som berörs av ej utbetalt stöd (inkl. återkrävt stöd), till den förteckning över byggnader som aktörer kan söka stöd för. Detta för att så snabbt som möjligt kunna ta omtag i bredbandsutbyggnaden för de aktuella

byggnaderna, när en stödmottagares utbyggnad av något skäl inte kan realiseras.

Situationer där utbyggnad av dyra anslutningar i projekt inte genomförs.

I det fall PTS beslutar om att stöd inte kommer att utbetalas när ett projekt bara genomförs delvis, anser Region Värmland att regeringen bör överväga att avräkningen på beslutade projektmedel sker utifrån faktiska eller verkliga kostnader och inte nödvändigtvis som en schablon på projektets genomsnittliga kostnader.

Det bör inte finnas incitament från stödmottagaren att i efterhand exkludera de dyraste anslutningarna.

Situationer där utbyggnad av regionalt prioriterade byggnader i projekt inte genomförs.

På liknande vis som beskrivs ovan gällande situationer där utbyggnad av dyra anslutningar i projekt inte genomförs, saknar nuvarande stödmodell mekanismer för att omhänderta situationer där en aktör återlämnar stöd för regionalt prioriterade byggnader i ett projekt. Region Värmland anser att regeringen bör överväga att ha någon form större avräkning på beslutade projektmedel om regionalt prioriterade byggnader exkluderas i genomförandet av ett beviljat projekt, för att uppnå en avhållande verkan på att denna situation ska uppstå.

Det bör inte finnas incitament från stödmottagaren att i efterhand exkludera regionalt prioriterade byggnader i genomförandet av ett beviljat projekt.

Beviljade men ej utbetalda (återkrävda) stödmedel bör återföras till kommande års bredbandsstöd

Region Värmland kan konstatera att den utbyggnad som finns i områden som kan komma i fråga om offentligt stöd i Värmland, i huvudsak är byggnader utspridda över en stor geografi i länets glesbebyggda områden. Denna utbyggnad innebär generellt sett så höga investeringskostnader att det är osannolikt att den kan realiseras utan offentligt stöd. Det är därför viktigt att tillgängliga stödmedel används så effektivt som möjligt och att tilldelning av stödmedel blir träffsäker och går till projekt med en hög genomförandekapacitet. Eventuella stödmedel som beviljas men inte betalas ut eller återkrävs, bör återföras kommande års bredbandsstöd, oavsett om det handlar om stöd som delats ut före år 2024 eller om det handlar om beslut enligt den föreslagna förordningen.

Karlstad, dag som ovan

Eleonore Åkerlund
Regional utvecklingsdirektör

Erik Larsson
Regional bredbandskoordinator